

[Hanne Severinsen]

om, at Afrika kunne få en mere selvgroet udvikling ved en videreudvikling af deres regionale samarbejde, og ASEAN er et eksempel på, at lande har hevet hinanden op ved hårene.

EF-samarbejdet har vist vejen. Ingen tror mere, at nationalisme og misbrug af historien kan føre til krig i Vesteuropa. Når man samarbejder, betyder grænserne mindre. Nationen er i os selv som kultur og sprog, ikke som redskab til historiske aspirationer. Østeuropa og navnlig Balkan er desværre et nationalt knudepunkt med mindretal inden for mindretal; det er det, der gør det så svært.

I Danmark er vi så heldige, at vores nationalstatsramme føles naturlig. Sådan er det ikke alle steder, mange af Afrikas stammeproblemer skyldes de vilkårligt dragne grænser. Resultatet bliver, at flertalspartisystemer i stedet bliver forklædte stammestridigheder. Også her kunne et øget samarbejde på tværs af grænser løse regionernes problemer.

Et særligt problem ved nationalstaten er, at man traditionelt har fastholdt doktrinen om ikkeindblanding: FN bør ikke blande sig i indre anliggender. Men det er ikke indre anliggender, hvis en borgerkrig i Somalia betyder, at nødhjælpstransporter ikke kan nå frem, og det er ikke indre anliggender, hvis kurderne i det nordlige Irak forfølges, så det nærmer sig folkedrab. Allervigtigst er det, at vi i disse år får demonstreret, at rædselsgerninger såsom etniske udrensninger ikke betaler sig. Det bør slås fast med syvtommersøm, at man ikke kan flytte grænser på denne måde.

De økonomiske problemer har øget spændingerne. Overgangen til markedsøkonomi er ikke let. I Rusland er den næsten gået i stå, og her er frit initiativ desværre ofte blevet til mafiavirksomhed og nyrige, der narrer de mindre kloge. Der er brug for markedsøkonomi med et menneskeligt ansigt, med love og spilleregler, der sikrer det enkelte menneske. Initiativet og virkelysten skal i gang igen efter så mange år, hvor alt er foregået oppefra og ned.

Mange Østlande er i dag så langt nede, at de opfylder kriterierne for at modtage ulandsbistand. Det betyder, at hvis flertallet her i Folketinget fastholder, at pengene til Østeuropa skal gives oven i de sædvanlige bistandsmidler, når Danmark op på mere end 1 pct. af bruttonationalproduktet til ulandsbistand i en tid, hvor alle andre lande skærer ned. Så jeg

håber, at det i hvert fald er nok. Gennemsnittet i OECD-landene ligger på under en tredjedel af Danmarks bidrag.

Det vil sige, at bare et lille ryk op mod de 0,7 pct., verden lovede i begyndelsen af 1970'erne, vil betyde en dramatisk forøgelse af midlerne til den tredje verden, som i disse år desperat behøver den. Naturkatastrofer, AIDS, stammekrige, uroligheder – alt sammen har det været med til at forværre situationen. Dertil kommer, at verdenshandelen på mange områder er blevet mere skæv. Det er vigtigt at fortsætte med at yde bistand. Men som den tjekkes statsleder, Vaclav Klaus, så udmærket har udtrykt det, da han blev spurgt om bistandshjælp til Tjekkosllovakiet: Bistandshjælp er sympotombehandling, vi vil hellere have frihandel. Så kan vi se, om der er brug for tjekkeske varer ude i verden.

En friere verdenshandel, kombineret med katastrofehjælp, udviklingsbistand og overførsel af teknologi skal sikre den økonomiske udvikling, og FN og de regionale organisationer skal udvikles, så de bliver til institutioner for en mere sikker verden. Det tror jeg vi alle er enige om. Derfor er der heller ikke nogen grund til, at nogle partier tager patent på at være mere optaget af problemerne og tage dem mere alvorligt eller være mere tilhængere af en fredelig udvikling end andre. Det er vigtigere, at vi diskuterer, hvordan vi kommer videre.

Derfor er vi også med i den fælles dagsorden, som vi synes er udmærket, og vi håber, at vi på denne måde kan få en debat, der viser, hvor enige vi i grunden er, når det gælder de grundlæggende udenrigspolitiske problemer.

Gert Petersen (SF):

De sidste års enorme forandringer er blevet hilst med stor glæde og store forhåbninger: den kolde krig var slut, friheden havde sejret. Men i dag er der mange, der spørger sig, hvordan vi kan hindre, at den kolde krig permanent afløses af en varm og blodig – fred. For ikke at tale om, hvordan vi kan få bremset alle de krige, der allerede er i gang.

Vi står med nogle meget store, vanskelige problemer: en økonomisk verdenskrise, der bringer 1930'ernes i erindring, en nedslidning af det globale miljø, der truer med at blive katastrofal, en ekstrem social forarmelse i de tidligere kommunistiske lande, hvor den økono-